

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyitlír sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Laptulajdonos:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

Ujtemplomunk.

Főpásztorunk adományai, főispánunk gondoskodása, Pác-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város közönsége vallás-külömbőség nélküli áldozatkészsége, egyes családok vallásos kegyadományai végre befejezéshez jutatták a zombori új templomot, melyet félszázaddal előbb őseink megkezdték, az utódok néhány évtizedig az idő viszontagságainak kitve hagyták, s most az újabb generáció lelkesültsége oly állapotba jutatta, hogy céljának és rendeltetésének megfelelően. A templom elkészül, fel lesz szerelve, csak arról kell gondoskodni, kik fogják benne a szent misét szolgáltatni a hívőknek.

Latinovits Pál főispánunk mindenre kiterjedő figyelmét ez sem kerülte el. Vallásos lelkületének teljes buzgalomával, amily eredményesen sietett segíteni az új templom anyagi részén, midőn közel tízezer koronát gyűjtött a szent célra, nem kisebb kitartással és buzgalommal törekszik az új templomnak felkieszkben való ellátásáról gondoskodni.

Jelen viszonyok közt az egyedül helyes, célra vezető megoldási módot választotta: a Ferenczrendieket visszahívni Zomborba. A főispán ebbeli törekvését már is fél siker koronázta.

A Ferenczrendiek tartományi főnökéhez intézett megkeresésére, az a következő levelet intézte a főispánhoz:

Méltóságos főispán ur.
Kegyes jóakarónk!

Valóban alig találók szavakat hálás érzelmeim kifejezésére ama eléggé soha meg nem hálálható nagylelkűségért és szeretetünk iránti jóindulatáért, melylyel méltóságod ügyünket felkarolni és a zombori hitélet jól felfogott érdekében sikerhez segíteni buzgólkodik. Mi ez csak is hivatásbeli kötelemünk buzgó teljesítése és imáinkkal viszonzóhatjuk. Miért is nem szününk meg Istenzhez eszedzni, hogy Méltóságodat s kedves családját szent kegyelmeinek egész teljével áldja meg, a gondjaira bízott megye szellemi és anyagi fölvirágztatására irányzott buzgó törekvéseit pedig áldásdus siker koronázza.

Méltóságodnak január 30-án kelt nagybecsű s felette módon megtisztelő soraira vonatkozólag van szerencsém a következőkben a legmélyebb tisztelettel válaszolni.

A mi az építendő zárdaszertű lakást illeti, a lehető legnagyobb takarékság szemeltartása mellett is legkevesebb tizenegy helyiségre szükségem lenne. Ugyanis a két áldozár mellé okvetlenül két frater is kellene beosztani, a kik köz legyik a szakács, a másik pedig a kapusi és sekrestyei teendőket végeznék. Tehát négy lakó-czellára volna szükség. Az ötödik czella volna az ugynevezett Provinciatulus, a mely egyuttal vendégszobául is szolgálna. Alapszabályaink értelmében egy beszéző, illetőleg fogadószoba is elő van írva, melynek ajtaja a zárdá bejáratánál a clausurán kívül lenne. Minthogy továbbá az épület a templommal nem lesz összeépítve, egy szobát házi kápolnává kellene berendeznünk, a hol a paterek és fraterok az előirt hajnali és esti közönségeiket s egyéb ábítatgyakorlataikat végeznék. Végre kis ebédlő, konyha, éléstár és egy eselődőszobára is volna szükség. A felsorolt helyiségek, mint említém is, feltétlenül szükségesek volnának, ők igen előnyös lenne, ha még egy szobát nyerhetnénk, mert megéhet, hogy a többrendbeli teendők miatt néhány év múlva még egy harmadik áldozár is helyzetetnek Zomborba. Nagy áldás lenne a rendtársakra, ha egy kis házi kertet is kaphatnának, a hol fáradásos munkájuk után a szabad levegőt élvezhetnék. — A tervre vonatkozólag bátorodom az ide mellékelv vázlatot tisztelettel átnyújtani. — A mi pedig az összeget illeti, a melyből a rendtagok magukat eltarthatnak, — minthogy a helyi viszonyokat nem ismerem, felette nehéz választ adnom. Szerény nézetem szerint, ha a nagyérdemű város, mint patronus, a templom és a zárdáépület tatarozását, illetőleg jókarbantartását kegyesen magára vállalja, azt hiszem, hogy a négy rendtag élelmézés- és ruházására 1200—1500 forintnyi évi subsidium negyedévi részletekben elégséges lenne.

Midőn tehát ezeket Méltóságodnak magas óhajára hódolatteljes tisztelettel tudatnám, alázatos kérelmem oda tejed, kegyeskednék ősietől öröklött rendünk iránti jóindulatával ügyünket az epedve óhajtott sikerhez segíteni.

Egyébként magamat és szerzetemet Méltóságod magas kegyeibe ajánlván, hódolatteljes tisztelettel vagyok

Méltóságodnak

Budapest, H. 1903 február 4.

legálázatosabb szolgája

P. Tamás Anjós

szt. Ferenczrendi tartományfőnök.

Amint a levélből látható, a felsiker megvan főispánunk eme fáradozásának,

kivált ha még hozzá tesszük, hogy a dolog illeteni megoldásától a kalocsai szentszéki aula sem idegenkedik, mint értesülve vagyunk. Már most a siker másik felének végrehajtása, hogy az teljes legyen, a zombori róm. kath. hitközségnek áll. A róm. kath. hitközségnek elő kellene teremnie a clausura felépítésére szánt összeget és a barátok subsidiumára szükséges évi 1200—1500 forint összeget.

Erre két mód kínálkozik ajánlatosan.

Vegyén fel a hitközség egy nagyobb összeget kölcsön ingatlanaira évi annuitásos kamat-töke törlesztésre — és építsen egy modern bérházat a kis piac felkén a lánczokig és az újtemplom mellé a barátok részére egy kisebb clausurát. Alul bolt-helyiségekkel, fenn pedig bérlakásokkal s a befolyó összegből fedezze az évi kamat törlesztést és a barátoknak adandó subsidiumot.

Avagy adja át a telket egy vállalkozó építésznek, a ki tartozna a fenn leirt helyen a bérházat a boltokkal és a barátok részére a clausurát felépíteni, 30—40 évig a vállalkozó lenne a bérház és a boltjövödelmek, de ő tartozná fizetni a barátok évi subsidiumát. Ez utóbbi expediens ajánlatosabb, biztosabb és tetszetősebb s könnyebben is kivihető.

A róm. kath. kegyuri bizottságnak elérkezett az ideje, hogy ez ügyben a döntő lépést megtette, s reméljük, hogy ez mihamarabb be is fog következni.

Isten áldása el nem maradhat azokon, kik az Úr templomát felsegitik, hogy benne Őt imádhassuk.

* **Latinovits Pál Szegeden.**

Darányi földművelésügyi miniszter széles körű akciót indít a magyar lovak faj- és vérkínőségének emelésére. Ma csütörtökön Szegeden nagy tanácskozás lesz a menkevöltek újabb beosztása és rendezése tárgyában, melyre maga Darányi miniszter is leutazik Szegedre. Ezen értekezletre — melyre dél-magyarország összes vármegyeinek legkínőbb gazdaságai, gazdasági egylete hivatalosak. — Latinovits Pál főispán mint kiváló mintagazdát a miniszter külön meghívta. A főispán az értekezleten részt vesz, — hová el is utazott.

* **Moholiak küldöttsége a főispánnál.** Hétfőn délután 4 órakor fogadta Latinovits Pál főispán Moholrót

jött 35—40 tagú küldöttséget, kik a piac rendezése ügyében kérték a főispán jóakaratai támogatását. Moholon ugyanis nemzeti kérdéssé nőtte ki magát a piac elhelyezésének kérdése a magyar és szerb ajkúak között. A főispán két alkalommal kiküldöttjével a helyszínen megkísérelte a pártok között a barátságos megoldását a kérdésnek, — de sajnos, eredménytelenül. Most is Konyovics szónok beszédjére reflektálva, a főispán a békés megegyezésre hívta föl a megjelent küldöttséget és kilátásba helyezte, hogy még harmadszor utójára is meg kíséri majd a békés és közös egyetértéssel való elhatározását ennek a fényes helyi ügynek elintézését, mi, ha nem sikerülne — ugy sajnálatlalt lesz kénytelen, a helyi viszonyokat mérlegelve, a törvény figyelembe vételével legjobb belátása szerint intézkedni. A főispán békéltető szavai jó hatással voltak a küldöttekre.

***Építik a baja—bátaszéki hidat.** A kereskedelmi miniszter hivatalosan is értesítette Baja városát, hogy a baja—bátaszéki hid előmunkálatainak eszközése végett a szükséges intézkedéseket megtette. Maga a hivatalos értesítés így szól:

Kereskedelmi m. kir. miniszter Ad 9766/V. II.
Baja törv. hat. joggal fölruházott város közönségének.

Folyó évi február hó 12-én 9726. szám alatt kelt rendelettemmel a m. kir. államvasutak igazgatóságát arra utasítottam, hogy a baja—bátaszéki vasuti összekötőtési vonal vezetéseinek és tervezésének, és különösen az ezen vonalban építendő Dunahid elhelyezésének megfelelő megállapításához még szükséges kiegészítő tanulmányok, feltételek és felmérések sürgős végrehajtására szakközvegt haladéok nélküli küldje ki a helyszínére.

Amiódn a közönséget ezen rendelkezésemről értesítem, egyben — utalással az 1881. XLI. t. c. 8. §-ának határozmányaira — felhívom, hogy a m. kir. államvasutak megbízottait működésükönél a metálnal szükséges hatósági támogatásban részesítse.

Budapecsten, 1903. február hó 18-án.

A miniszteri helyett:
Wickenburg s. k., államtitkár.

A hidépítés előmunkálatait már a legutóbbi napokban megkezdik. Bergmann Ernő állami főmérnök, hat állami mérnök társaságában már legközelebb Bajára érkezik és hozzálát a baja—bátaszéki hid előmunkálataihoz. Az előmunkálatok körülbelül 2—3 hónapig fognak eltartani.

***Türelmetlen kerület.** Lapunk utolsó számában híradással voltunk arról, hogy a kula-verbázi kerületben megindult már a mozgalom a mult képviselő választáson kisebbségben maradt 48-as párt jelöltjének Kemény Miklós dr. budapesti ügyvéd érdekében. A verbász-kulai kerület 48-as függetlenségi párt vezetőségére felkért bennünket annak kifejezésére, hogy a párt vezetőség ez időszert nem indítfele jelölt érdekében actiót nem indít meg, és hogy nagy tisztelettel és kegyelettel viseltetik a párt vezetőségére dr. Hadzsy János személyét iránt. Örömmel regisztráljuk a párt vezetőség ezen kijelentését, annyival is inkább, hogy távol áll azon némelyek aközjától, kik már most próbálkoznak hangulatot kelteni, — saját kezdeményezésükre.

Közigazgatási bizottsági ülés a városnál.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága f. hó 3-án borsódi és katymári Latinovits Pál főispán ur Ömeltősága elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Dekker Pál helyettes polgármester, dr. Dimitrijevic Brankó tanácsnok, Gyurisits György főjegyző, Poeskay Sándor t. ügyész, dr. Poppovics István főorvos, Györfly Géza kir. pénzügyigazgató, Gráff Nikáz kir. tanfelügyelő, Bitterman Nándor, dr. Gozsdú Elek, dr. Konyovits Dávid és Kozma László bizottsági tagok.

Mindenek előtt a havi jelentések tárgyaltattak, és pedig Dekker Pál h. polgármester jelentése szerint a tanácsi iktatóba beérkezett 1709 ügydarab, melyhez hozzáadva az előző havi hátralékot, elintézendő volt 2501 drb, melyből 1685 drb elintéztetvén, hátralékban maradt 816 drb. A községi bírósághoz beérkezett 209 drb, melyből 209 elintéztetvén, — hátralék nincs. A rendőrkapitányhoz beérkezett 760 drb, melyből 679 drb elintéztetvén hátralékban maradt 81 drb.

Tíz eset egy izben fordult elő, a közbiztonság kielégítő, eltolenczoltatt 2, áttolenczoltatt 6 egyén.

lálunk először. Rómában, a hatalmas világbirodalom terjedésével, nevezetesen a görögök elleni győzedelmes hadjáratok alkalmával, óriási mennyiségű műkincs gyűlt össze, mit azonban a rómaiak nem annyira amüvelődés szempontjából, mint inkább sikeres hadjárait emlékkül őriztek. A római biradalom pusztulásával ezen gyűjtemények is tönkre mennek és a középkor sötéttségében több évszázadon át nyoma sincsen a muzeumnak.

Csak a középkor végén, az ujkor elején találkozzunk ismét ezen intézménnyel, nevezetesen Németországban, hol a fejedelmek „Raltitäten Kammer“ eikben a ritkaságokat összegyűjtötték és egy egy tárgy birhatásáért valóság versenyre keltek, udvaraikban mestereket, művészeket tartottak, akik egy—egy tárgyon évekig eldolgostak. A legtöbb német muzeumnak, így a bécsi Hofmuzeumnak is ez az eredete. Németország némely kisebb városkájában a kaszinókat nevezték muzeumnak, nálunk pedig mint tudjuk „Magyar muzeum“ név alatt keletkezett az első szépirodalmi lap.

A XIX. században a muzeumokat 3 csoportra osztják. Még pedig:

1. a világvárosok óriási muzeumai,

A mult hóban beérkezett gyámi és gondnoksági ügyekhez hozzáadva az előző január havi hátralékot elintézendő volt 293 ügydarab, melyből 293 drb elintéztetvén, hátralék nincs.

Tárgyaltattott a kisebb polgári persügyekben eljáró végrehajtók napidij és fuvardij szabályzatának újbóli megállapítása, mely alkalommal a napidij a következőkben állapítottat meg. Helyben a városi sorompón belül a végrehajtás vagy bírói szemle foganatosításáért semmi díj sem jár; ugy szintén a sorompókon kívül, ha a távolság egy kilométert nem tesz ki; ha pedig ennyit kitesz, a végrehajtónak az egy személynél eszközölt s fél napnál több időt igénybe nem vevő végrehajtásért 1 kor. 20 fillér, egész napra pedig 2 kor 50 fillér napidij jár.

Ha a kiküldött ugyanazon időben több ügyet végez, illetőleg több személynél végrehajtásokat eszközöl, a fentebb megállapított napidij csak egyszeresen számíthatos fel és az illető ügyfelek által aránylagosan viselendő. A fuvardij a következőkben állapítottat meg:

1. A város belterületétől 1 kmnyi távolságra díj nem jár.

2. 1—5 kmig általában oda és vissza 2 korona.

3. 5 kilométeren túl eső minden kilométert külön oda és külön vissza számítva 20 fillér.

4. A fuvardij maximuma a megtett kilométerek számára való tekintet nélkül 5 koronában állapítottat meg. Ugyancsak tárgyaltattak ezen ülésen az egyes szakelőadók évi jelentései és azok egész terjedelmükben elfogadtattak.

Tárgyaltattott a szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata a kövezet vámszedésre vonatkozó engedély okirat megújítása tárgyában. A törvényhatósági bizottság 166. közgyűlési számú határozata teljes egészében fentartatik, illetve oda módosítottik, hogy a fenti számú hatá-

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

Szabad lyceum.

Vasárnap délután 1/2 órákor a város-háza nagytermében dr. Seemayer Vilibald, a nemzeti múzeum néprajzi osztályának őr, kiváló régészünk tartott előadást. Értekezésének czime: A muzeumok a multban és jövőben. Mielőtt tárgyára áttérne, köszönetét fejezi ki a zombori szabad lyceum egyesületnek, mely azon alkalmából, hogy a tudományok vezetésére Zomborban is palotát készülnék emelni, őt ezen előadásának megtartására meghívta és reményli, hogy a kulturális célhoz legalább egy szellemi téglával ő is hozzájárul.

Mindenek előtt — úgy mond — jöjünk tisztába a muzeum szó fogalmával. Nevé a görög mazaosz szóból ered, ahol eredetileg templomot, t. i. olyan templomot jelentett, melyet az őshellének valamelyik munszajuk tiszteletére építettek. Ennek daczára a görögöknek a szó mai értelmében vett muzeumai nem voltak. Muzeum a szabadban volt, mely később átalakult iskolává, egyetemmé. Nagy Sándornak egyik vitéz hadvezére, Ptolemeus alapított ilyen muzeumokat. A mai értelemben vett muzeumokat csak a rómaiaknál ta-

melyekben a világ minden részéből felhalmozott tárgyak megtekintése hosszabb időt vesz igénybe. Ilyen a bécsi, megtekinthető 7—8 nap alatt, a párizsi 1—2 hét alatt, a londoni 1—2 hó alatt. Ezen muzeumok nem annyira az illető város lakosságáért mint inkább az idegenekért épültek, hogy a városnak fényét emeljék, hogy az ország nagysága, hatalma az idegen előtt föltáruljon, végeredményben az országnak nem csekély jövedelmet is hajtva, mivel az idegen a muzeum megtekintése végett az illető városban bizonyára 1—2 nappal tovább időzik.

A 2. csoportba tartoznak a közép városok muzeumai. Ilyen a mi nemzeti muzeumunk, mely főleg a hungariconok gyűjtésével foglalkozik és célja, hogy hazánk történelméről, politikai és kulturális szempontból, művelődéséről, állat, növény és ásványvilágáról hű képet adjon.

A 3. kategóriába sorozzuk a kisvárosok muzeumait, amilyen a mi épüldő kulturpalotánk is lesz, ilyen a tomesvári, a szegedi kis muzeum. Ezeknek nem lehet sem első, sem második a céljuk, hanem saját fiainak az oktatására törekednek, és egy—egy tárgy alapján képbén, írásban vagy pedig utánzatokkal azt mutatják, hogy a

rozatban felsorolt tárgyak közé még pótlólag a műtőgla iparsó és cserép a 4 filléres díjtételek közé soroltatott.

Dr. Poppovits István városi főorvos jelentése szerint, a közegészségügy elég kedvező volt. Heveny fertőző kórok közül csak a hörghurut fordult elő, nagyobb számban 10 betegedéssel, haláleset nem fordult elő, roncsoló toroklobban 2 betegedés 1 halálozás, hasi hagymában 1 betegedés 1 halálozási eset fordult elő.

A népmozgalmi adatok is kedvezők voltak, amennyiben 60 halálesettel szemben, az élve született gyermekek száma 79.

Meghalt e hónapban 60 a múlt év e havában 63, a múlt hónapban 65.

Élve született e hónapban 79, ebből törvényes 75, törvénytelen 4. Halva született 1. Orvosrendőri szempontból megvizsgáltattak a piaci élelmi czikkék, a melyek minőség tekintetében kifogástalanoknak találtattak.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a közadók február havi állapota a következő:

- I. Egyenes adóban befizettetett 79502 kor. 95 fill.
- II. Hadmentességi díjban 67 kor.
- III. Bélyeg és jogilletékben 16417 kor. 79 fill.
- IV. Fogyasztási és italadóban 7750 kor.
- V. Tanítói nyugdíjban 1618 kor. 27 fill.
- VI. Országos betegpótlási pótdobban 1933 kor. 26 fill.

Az elmúlt hóban sem fizetési halasztás, sem időleges házárdómentesség nem adatott.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint az iskolák állapota kedvezőnek mondható.

A kir. főállatorvos jelentése szerint az állategészségügy állása a lefolyt február hóban kedvező volt, csak a sertésvész szörványosan lépett fel, és e tekintetben az óvó intézkedések megtétettek.

külföldön mi van, fogalmat adnak a világvárosok óriási muzeumaiban összegyűjtött tárgyakról.

Ertekezésének további folyamán sorra veszi Európa legnagyobb muzeumait, melyeknek belső felosztásáról, szervezetéről, valamint tisztviselői viszonyairól közöl érdekes adatokat. Némi fogalmat nyújtandó azoknak óriási terjedelméről és gazdagságáról, tárgyalományaik számokban nevezi meg. Így a londoni British muzeumnak, mely mint minden nagyobb muzeum, a szellemi termékek és természeti tárgyak muzeumára oszlik, van 1,800,000 könyve, 200,000 térképe, 100,000 okmánya, 95,000 zeneműve. 1 évi beszerzése 100,000 drb. 1896-ban 581,096 ember látogatta, évi kiadása 3,898,000 k.

Ismerteti továbbá Versailles-, a Loure, Szt.-Germain, Fontaineaux óriási muzeumait és könyvtárait, valamint a Bibliothèque Nationale, amelynek 1,900,000 könyve, 250,000 térképe, 150,000 érme van.

Szól a berlini Commode-ról (királyi könyvtár), amely minden berlininek rendelkezésére áll. Értéke 1,172,000,000 márká.

Attérve a magyar nemzeti muzeumra, ismerteti az állományt számokban. Könyv 826,979, régiség 299,000, állattár 1,285,000, ásvány 88,000, együttvéve mintegy 3,000,000 drb. Legkisebb a temesvári muzeum, mely 1868-ban épült.

Fejtegetéseinek befejezéséről szól még a jövő muzeumairól, azoknak a hozzáférhetőség és a szemléltető érdekében való célszerű berendezéséről, és az egyes kategóriák szemléltető csoportosításáról.

A pódiumot a közönség zajos éljenzése közben hagyja el.

Diploma és kalapács.

Még teljes négy hónap választ el bennünket az iskolai év végétől, amikor aktuális szokott lenni az a téma, amelyet itt fejtegetni szándékozunk, de felszínre vetette a pályaválasztási kérdését a kultuszminiszternek egy a minapkiadott rendelete. Abból az alkalomból ugyanis, hogy a gimnáziumokban és reáliskolákban egyre szaporodik a növendékek száma, s hogy a szülők még azokat a gyermekeiket is tudományos pályára küldik, a kiknek nincs erre hajlandóságuk, Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki valamennyi középiskolához. Rendeletében arra figyelmezteti a tanári testületet, hogy a középső osztályokban főleg a negyedik osztályban nemcsak az a kötelesség háramlik a tanárra, hogy ítéletet mondjon arról, vajjon a tanuló tud-e annyit, a mennyi a rá következő ötödik osztály tanyányagának megértésére szükséges, hanem meg kell ítélnie azt is, vajjon nem hasznosabb-e a tanuló érdekében, ha oly korban, midőn még könnyebben cserélhet élethivatást, más iskolába megy át vagy más életpályára készül, a hol a tudományos képzettség föltételei szűkebb körűek vagy talán egészen is nélkülözhetők. Midőn ennek alapján Wlassics miniszter a tanárokat méltányos szigorúságra inti, egyben inti őket arra, hogy a szülőket is világosítsák föl és hassanak oda, hogy a tudományos pályákra nem való gyermeküket a középiskolából kivigyék és értelmi fejlettségének s hajlamának inkább megfelelő életpályára neveljék.

Ez a rendelet egy nagyon veszedelmes társadalmi bajnak az orvoslását célozza. A diplomahajlaszatot értjük ezalatt a betegség alatt. Évről évre nagyobb tömege a fiatalságnak tódul a tudományos pályákra. S az egyetemek egész raját a diplomás embereknak bocsátják ki aulákból. Hat ezen az anomálián akar segíteni most a kultuszminiszter és még idejekorán felhívja a középiskolák tanárait, hogy különösen a negyedik osztályok tanulóseréjét rostálják meg szigorúan. Aki nem való tudományos pályára, akinek a feje nem győzi a munkát, az a diák menjen a hajlamainak inkább megfelelő pályára.

Itt van az ipari pálya. Ettől irtózik legjobban a gyerek, akiben ezt az idegenkedést csak növeli az apának szokásos meggondolatlan fenyegetése: „ha megbukol, inasnak adlak”. Persze, hogy erre a gyerek javulást, szorgalmat fogadkozik, meg is van tán benne az igyekezet, de — nincs meg a képesség. És bukdácsolva, pótvizsgázva, póterettségízve kerül föl az egyetemre. Mi lesz az ilyen fiatalemberből? Mi más, mint proletár. Sokszor még akkor sem boldogul pályáján, ha rettentés kinszenvedések árán, részletekben lerakott szigorlatok után — kezébe adják neki a diplomát. Ekkor kezdődik csak el igazán a létért való küzdelem. Mert abból a diplomából nem lehet leharapni. Az a mai viszonyok között: mikor tenger az ügyvéd, tömérdek az orvos, betöltött a köztisztviselői állások mindegyike, — majd csak jó esztendőik multán kezd soványan kamatozni. S az ifju, mire pályáján adagult, hogy családot alapíthat, megöregedett.

Ezért kell tehát megritkítani a tudományos pályákra való tódulókat. És ebben ne mindjárt a végső eszközhöz forduljon a tanár: tulszigorhoz, a buktatáshoz, hanem mint a rendelet is mondja: a szülőhöz. Azt győzzék meg erről, hogy a fiu — ha kegyelemből keresztül is evez a középiskolákon — nem fogja tudni tudományos pályán, megkeresni a kenyerét. Hanem igyekezzenek vele megkedveltetni valami ipari foglalkozást. Azért az a négy középiskola nem veszett karba. Értelmes iparosra sohase volt nagyobb szükség mint most, amikor egész gazdasági ujászületésnek nézünk elébe iparfejlesztési törekvéseinkkel.

Igaz, hogy e tekintetben némileg már javult a helyzet és nem ritka jelenség az érettségizett iparos. Bár ezek csak theoretikus képzettségűek és csak beülnék egy már virágzó ipari vállalatba. Olyan nemzedékre volna azonban szükség, a mely alapos ismeretek mellett, kellő társadalmi műveltséggel regenerálja kisiparunkat és kora fiatalságában juthatna abba a helyzetbe, hogy munkája olyan méltánylást nyer, amely önállóságra teszi képessé.

És ennek a feladatnak a megoldásához középiskolai tanárok nagy mértékben járulhatnak hozzá, ha a miniszter rendeletének megfelelően járnak el tanítványaik képességeinek elbírálásában.

Városi ügyek.

☪ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottságnak folyó évi 20 közgy. számú határozata, melylyel kimondatott, hogy a zombor— öbesei h. é. vasút költségeihez nem 80,000, hanem 120,000 koronával járul hozzá, folyó évi március hó 3-ától kezdődő 30 napon keresztül a kiadóban közszemlére tétetik s ez ellen e határidő alatt a felebbezők a városi tanácshoz benyújthatók.

☪ **Hirdetmény.** Zombor szabad királyi város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező épületekben 1903. évben teljesítendő asztalos munkálatok és javítások biztosítása iránt folyó évi március hó 8-án délelőlt 10 órakor a városháza tanácsalmében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre érdeklődők ezenel meghívatnak. A teljesítendő munkálatok értéke a mérnöki hivatal által megállapított egységű, melyre az árlejtés százalékszerű engedménnyel fog megejtetni. A munkálatokról szóló kimintatások és egységárák a hivatalos órák alatt a számvevőségnél betekinthezők. Zombor szabad királyi város tanácsának 1903 évi március hó 2-án tartott tanácsülésében.

Hirek.

* **József főherczeg 70 éves.**

Hetvencedik életévét töltötte be ma az uralkodóház egyik legnépszerűbb, a legmagyarabb tagja: József kir. herczeg. Ujabb alkalom volt ez arra, hogy az országból feleje szálló üdvözlésben magyaros öszinteséggel és mélységgel nyilatkozzék meg iránta az egész magyar nemzet szeretete. Magunkénak valljuk őt, mint ő magunkénak vall bennünket. E föld kenyerén, levegőjén növekedett magyarra szívében, lelkeben és hosszú élete folyamán gyermekiségétől mindmáig minden tette, minden érzése, szava és gondolata egy-egy újabb képesévé lett a

nyalásu beszéd marandó hatást tett a hallgatóság lelkében.

* **Mindenki tudja**, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem, és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

)(**Aki** hófehér, tiszta arcbőrt akar, aki fogainak vakítófehérséget akar adni, aki rózsás kőrmökre vágyik, aki bársony puha kezeket óhajt, aki angol rumot, francia cognacot, zamatos teát, különleges likőrt, izletes csokoládét kíván venni, szerezze be szükségletét a vörös keresztben dr. Ungár József özevegyi vegyszer, illatszér, kőtszér és fényképészeti áruk raktárában, Zombor.

A gymnasium hangversenye.

Hogy a modern nevelésnek mennyire fontos, mondhatnánk el-őrendű tényezője és ma már nélkülözhetetlen kiegészítője az énekművészetben, szavalásban, zenében és minden a szívet nemesítő szépen való oktatása, arról már szóban is, írásban is számos vélemény hangzott el és csak ismétlésekbe bocsájtkoznánk, ha e helyen újjólá méltányolnánk ennek kitűnő előnyeit társadalmi, pedagogiai szempontból. E helyett csak annak megjegyzésére szorítkozunk, hogy a zombori állami főgymnasiumnak igazgatója, valamint tanári kara a leghelyesebb nyomon halad, amidőn az ifjúságnak tág teret enged, hogy a tudományok tömkelegében elernyedni idegeit zenével, művészies előadásokkal üditse fel, hogy lelkét fogékonyá tegye a szép iránt, és hogy — gyönyörűségére nekünk, a közönségnek, és gyönyörűségére a szülőknek — egyesek valóban kész művészekké képezzék ki magukat, akiknek majdan az élet sivár forgalgában lesz hol elművésztük pihentetni, lesz honnan lelki tisztaságot meríteni. Amde nemcsak az intézet kitűnő vezetőiről kell a legteljesebb dicsérettel és elismeréssel nyilatkoznunk, hanem főltélen méltánylat illeti az ifjúságot is, mely a pihenés óráit ily hasznosan értékesítette és a jóra való törekvésben a legernyedtelenebb szorgalomnak valóságos példáját adta.

Vasárnap este 6 órákor mutatta be a nagyközönségnek a főgymnasium ifjúsága összegyűjtött lelki kincseinek egész tárházát. A kiváló gondolat összeállított műsor oly feladatot szabott az előadóknak, melynek sikeres megoldása bármely magas szinten álló művészeti társaságnak is becsületére vált volna.

A program első pontja Flotow nyitánya volt, a „Mártha“ cz. operából. Flotownak csodaszép zenéjét a nagy és teljes zenekar játékában valódi lelki gyönyörűséggel élvezték, játszi könnyűséggel, művészi discretióval interpretálta ezt az új. zenekar, és derék buzgó vezetőjével, Tomcsányi Aladárral együtt zúgó tapsokban részesült.

Utána a dalárda lépett a lámpák elé és Ferencsik Lajos tanár vezetésével magyar népdalokat adott elő kifogástalan precizitással, pompás készültséggel. Ezt is, úgyszintén az utána következő Treer I. VIII. o. t. bravuros zongorajátékát, aki Mozartnak d. dur concertjét op. 28. bámu-

latos technikájával, igazí virtuozitással adta elő, zajos tapsokkal és újrázással honorálta a közönség. Majd másodsor is előállott az ifjúsági zenekar, egy magyar népdalegyveleget adva elő, melyet zenekarra Tomcsányi Aladár alkalmazott. Ebben a számban főleg a változatosság, az alkotó elme csapongása nyerte meg a közönséget, a méla accordok harmonikus átmenetben beolvadtak a derűsebb hangulatba és míg a hallgatóság még az elhangzott hallgató impressiója alatt állott, a zenekar már egy patgós ritmusu pajzán nótába kezdett. A legördült függönyön kívül rekedt Müller János VIII. o. t. és mivel nem tudott visszamenni (valószínűleg elaludt a kortina húzó) hát mulattatta a közönséget. „A kakasülön“ cz. monologot adta elő oly pompás humorral, szípkázó ötletességgel, hogy előadó tehetségét akár lány Thalia papja is megirigyelhetné.

Az est fenyú pontjától tekinthetjük Pravgyk Fl. VIII. o. t. melodráma szavallatát, melyben előadó fennen ragyogó pathosssal ecsetelte Bob hercegnek a kis szőke polgárleányka iránti poetikus szerelmét. A zongora kíséret Toth L. VIII. o. t. ügyességét dicsérte. Ezután az új. férfikar Dürnernek „Viharban“ cz. gyönyörű szép áriáját énekelte erőteljes, fiatalos tüzével, kifogástalan pieciz harmoniával.

A műsor I. részét befejezte Erkel Ferencnek indulója a „Báthory Mihály“ cz. operából, melyet a zenekar fent megdicsért kitűnőségével adott elő.

Hogy a szimfóniában is mily tökéletes otthonossággal bírnak ifjaink, azt a „Bankár és báró“ cz. romantikus dráma III. felvonásának előadásával mutatták be. Adél szerepében Preszly Nelly k. a. bájós és meggondolt szép játékaival, meglepően biztos otthonosságával ragadtatta el a publikumot, a fő-férfiszerepben pedig mint Grenville Offenberger F. VII. o. t. remekelt, és abba a hangba és millieube, mit a megváltozott irodalmi irány, már régen a lomtár nyugalmába helyezett, annyi természetességet, kifejezésteljes mimikájával, hangjának őszinteségével, annyi igazságot vitt bele, hogy valóban teljes illuziót tudott kelteni. Müller Jánosról (Báró Mirmonth) csak annyit, hogy kész színész.

A színházat széles koszorúban töltötte meg a közönség, melynek soraiban ott láttuk városunk kitűnőségeit, arczukban a szülői öröm és büszkeség féltreismerhetetlen ragyogó jeleivel. —r.

Csarnok. Elcsepelt történet.

Mikor Marinkára először sütött a nap, kidagadtak apja homlokán az erek. A kis zömök cseh körül forgott a világ. Ő azt akarta, hogy Matyi legyen és mégis Marinka lett. Marinka pedig nyöszörgött aztán sivított, mintha neki is jobban tetszett volna a Matyi név.

De megtörtént

Aztán hogy motyogni tudott már Marinka, fekete kendőt kötöttek a fejére, a nagyanya fekete perkálszoknyába bujtatta és a három éves kölyök addig nyafogott, hogy neki nem tetszik a fekete szín, míg csak meg nem verte jól az apja. Szájába

vette öt újat a csöppség és nézte a sok rivó néni, akik a gödör körül álltak a hova ép akkor engedtek le egy hosszú barna ládát vagy mit.

Aznap nem simította le gyöngéden Marinka haját, két kiaszott kéz, mint máskor szokta.

Hlavats Janos aztán ette vagy öt éven át a „nagy harmonikából“ a marhahúst meg a főzeléket.

Egészen beleélte magát másodsor is a legényéletbe. Mind hangosabb lett a szive dobbanása, ajka rebegése a bagóhiten élő vendéglősné látásakor. Oly hangos lett, hogy az anyósa is meghallotta. — Összekötötte tehát a nagyama Marinka minden rongyát egy batyuba, elvezette Nagy takács házába Hlavats János szűvőszéke elé és rákezdett, hogy ki látta azilyent; a himpellér lelkét minden takácsnak.

Hlavats pedig felrugta a batyut, kidobta az anyósát és törőletni kezdte a pityergő Marinka arcát.

Közben ismét elmult egy farsang s hogy a fák rügyezni kezdének a „nagy harmonika“ bájós úrnője karton blúzt öltött magára, hogy szive tájékát ne molegtse oly nagyon a sötét téli posztó. — A cseh törzsvendég pedig átérezte a kartonbluz reddőinek poezisát, bajját. Megunta Hlavats a czéitalan rebegést és julius egy forró napján ünnepelesen mondotta a plébános előtt az igent.

Marinkának oly jól izlett a gulyás a „harmonikában“ És az édes anyja sirján olyan szépen nőtt a nagylevelű parej, a dudva száz hajtása, hogy a sok zöld növényről nem is látszott az a kis fekete halom.

Mikor pedig lehullottak az őszi lombok, kifort a must. A rámpástól pedig inkább a cseh, mint a takácszék mozog. Nagy uram tehát kiadta a mi csehünk úját.

Extakács Hlavats oly kevés bort ivott azelőtt, mert nem volt. De hogy multak a napok, multak az évek, vörös színben ragyogott emberünk fényes orra.

Marinkának hosszú szoknyát csináltattott a mostohája, hogy a vendégek ne a söntés padlója, hanem a polca felé nézzenek. Hlavats meg úgy ürtül, hogy a lánya ilyen nagy lett. Mindig nevetett, ha lányát meg a boros üveget látta, később meg csak akkor nevetett, ha a boros üveget látta. Hlavats János mindig nevetett, egész decemberig, akkor olyan gyünge lett, hogy járt se tudott. Meg is halt rá röviden a teste. Az esze, a lelke rég elúszott a jó máslással.

Két év mulva más lett a „harmonikában“ a kocsmárosné férje. Marinka tovább is jobb keze maradt mostohájának.

A negyvenéves mostoha pedig minden nap fiatalabb akart lenni. Marinka apró lába, karosú dereka és szűghaja okozott csupán sok frigy bosszuságot a termetes asszonyáságnak. Néha szidta a leányt, mert a vendégek olyan sokat mosolyogtak rája, de a kocsmára menetével nagyon megvolt ex Hlavatsné elégedve.

Pedig csak azért mentek olyan sokan a „nagy harmonikába“ borozgatni, mert sokat mosolyoghattak Marinkára. — Marinka meg visszamosolygott sokakra. Végre mostohája egy szál ruhában kidobta.

Krepelka hentes megszánta Marinkát éjjeli, szállást adott neki és hogy ne nélkülözzön, öt forinttal elküldte máshol keresni éjjeli szállást.

Igy lett Marinkából Mariska kisasszony. Zágon Ernő.

Irodalom.

— *Elfrida és egyéb amerikai elbeszélések.*

Hjalmar Hjorth Boyesen, bár norvég eredetű, egyik legkedveltebb írója az amerikaiaknak, úgy is mint irodalmi kritikus, úgyszint mint novellairól, „Elfrida” című nagyobb elbeszélése a tengeren túli irodalom egyik legérdekesebb újabb műve. Tártyában van némi hasonlóság a „Trilby”-vel, a melynek azonban irodalmi, belső érték tekintetében jóval felette áll. A cselekvény Münchenben játszák, de szereplői, egy német hűján, angol és amerikai művészek. Egy fiatal amerikai és egy angol lány közt nemes szerelm fejlődik, melynek boldogságát azonban a léány hőbortos, a spirítusmában elmerrült apja megbontja. Miután apja megfergethetetlensége egy német festőt is elriaszt tőle, aki iránt új szerelomé gyuladt, a léány visszatér régi szerelméhez s ezzel megnyeri a boldogságot. Ez külső váza a történetnek, melyet a finom és mély lélektan rajz és az előadás élénk, hatásos, sokszor megragadón drámai volta tesz kiválóan érdekessé, nem különben a müncheni művészi élet és a spirítiszta hőbortok eleven festése. E szép elbeszéléssel egy kötetben még két rövidebb is kerül a közönség elé. Az egyik a vidéki amerikai nyárlapok életét rajzolja mulató humorral; szerzője a pár hónap előtt meghalt Frank B. Stockton. Amerikáink Mark Twain mellett legkitűnőbb humoristája. Derült humoros a másik elbeszélés is, az „A kormányzó felesége” című, a melyet a legújabb amerikai nőiírók egyik legjelesebbike, Mary S. Andrews írt. A kötetben levő három elbeszélés, épügy, mint a szintén a Franklin-Társulat kiadásában megjelent „Rezeda kisasszony” című kötet, pompásan mutatja be a modern amerikai szépirodalmat. A szöveget nagyszámú és finom hivatellá, az eredeti kiadások után készült s jeles amerikai művészek által származó illusztrációk élénkítik. Az olvasó valóban, külsőre és tartalomra egyaránt becses könyvet nyer e művel, melyet Magyarország Schöpfung Aladár fordított s a Franklin-Társulat a szokott díszszel és finom ízléssel állított ki. Ára, illusztrált műről lévén szó, csekély: fűve 3 korona.

— *A divat.* — A Divat Ujság-ból. — Hogy egyszer a fején kezdjük a divattudósításunkat, hát először is a divatos tavaszi kalapokról néhány szót. A legújabb e téren a magas tetűjű kalap, de az még csak a legújabb újdonság, hogy a kedveért rögtön lemondanak-e a teljesen lapos tetűjű kalapokról, a melyeket annyira szerettek, az még a tavaszi útka. A magas tetűjű kalapokon rengeteg a virágdísz, vagy egész ibolya vagy violakoszoru futja körül a fejet, még pedig jó vastagon, vagy kétoldalt két hatalmas virágszokor támogatja és enybiti egyuttal a fej magasságát. De ne higyük, hogy a divat a kalapok díszítésével tisztán a tavaszi virágajókra szorítkozik, vagy hogy nagyon szerény és enyhe színekhez kéri magát, oh no, a, először is nagyon hajlik a piros felé, még pedig a meleg, tele piros felé, a kalap szívetében, legyen az nemez, szalma vagy lőszőr. A díszítés pedig igen szereti a bíbor-violett, szalagban és virágban egyaránt. Kivételképpen hajlik a legesodálhatóbb fajú és legkülönbözőbb színhatású orkidék felé. A mennyi díszet egy ilyen kis szőles, majdnem ligerón pulka karimája, hátul a nyakba hajlított kalapra tesznek, az egyszerűen mesés! Van ott virág kívül, virág belül. Még pedig néha egész virágos, mintha a kalap alól hullana szép viselője két vállára vagy a kontyrol a hátán végig, egész derekig. És nemcsak virág, hanem a virággal el mészén vegyül egy spanyol csipkékával, bárszony-szalag vagy zsinordisz és ponponokból összeállított sallang. — szóval kalapban nagy a mód! A gazdasági díszített kalapok közt elvettve van aztán egyszerű is és én mindig úgy találom, hogy ma már az egyszerű is feltűnő, annyira ritka. Pedig, szerintem utcaán és gyalog sokkal illebb egyszerű ruhában és egyszerű kalapban járni, de perszet ez csak én gondolom, a Divat 5 felsőge pedig nem sokat törődik egy szegény tudósító véleményével, hanem csak úgy tombol és dözsöl a színek és virágok pompájában, mintha a tavaszt és virágfakadást akarná mindenáron megelőzni. A kalapok után rögtön a tavaszi ruhák és felöltők következnek és nem sokat engednek a kalapoknak kiállításuk gazdagságában. Bö formájuknál fogva csak selyempulhaságú posztó vagy a még ennél is lényegesen szebb alkalmas tavaszi felöltőre. Díszük formába vágott, szeszélyesen kanyargó tűzőtt pántok, fehér-fekete mohairzsinór, kivágotl bársönyűgrák és virágok, applikáció, valamely eltérő színt selyem felé dolgozva, értékes filigipüresipke, sinészalag-
részek, aztán remek, színes, zománcos gomb vagy nagyon szép bronzgomb. A tűg, zsákszerű „kabát, a legkényesebb pasztellszínekben vagy hófehérben, egyformán divat a rinceba hajtogatott, sima pánt-
részbe foglalt kabát, vagy pedig a hosszabb kabátforma, formába vágott vállgallerral. Mai lapunk minudgyik kabátformából ad egy mintát. E mellé a három forma mellé sorakozik a puritán egyszerűségi, a kabátall egyben szabott, állógallárral készített tavaszi felöltő. A kabátok ujja allig tér el a ruhák újjától. Az egész hatalmas bőség a kar alsó részének jut, a hol aztán közelével és mindenféle gimbes-gombos pántokkal van megint összefogva Végül még néhány szót a divatos kelmékről a melyekből tavaszi ruháink javarésze készül. Nagyon sok vadtt és emamint fognak viselni. Mind a két fajta kelme többnyire bordúrral van szőve, a me-

lyek hol szalag, hol csipkebordúrra gyuanát hatnak. Kockákkal átszőtt, csikos, u. n. bajadérbordúrróha a szoknya térdmagasságáig is örnek; és bizony sok dolgot adnak a szabónak, hogy izléssel helyezze el őket dísz gyuanát a ruhán. De ezek mellett a legújabb szövetek mellett egész légiója van még az igen szép és szintén igen divatos sima és petyes szívpált az olyan bolyhosan szőtt kelméknek. Ida. — A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó; negyedévre, postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legelőszörűben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII., a Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

— *A Claudiusok.* Történeti regény Domitianus császár idejéből. Eckstein Ernő után magyarrá átdolgozta Gaal Mózes. Két kötet, ára fűve 3 K 50 fillér. A mőtá Bulwer megírta első „ásatag” regényét, „Pompéji utolsó napjai”, — a mely rendkívüli hatással volt az olvasóközönségre, mert csak azért is, mert egy eltemetett világ romjairól leolvasott história tényeken alapult, — azóta újból és újból próbálkoztak meg a legjelesebb angol és német írók azzal a feladattal, hogy archeologiai felfedezéseken építésk fol regényeik cselekvényét s így elovénítsék meg az olvasó előtt a kétezer év előtti életet és társadalmat. Így jöttek létre a finom tollú Ebers regényei Egyiptomról, Hellasról és Rómáról, legutóbb pedig a lengyel Sienkiewicz ült diadalt a „Quo Vadis”-sal, ezzel a Nero-korabeli regényével. Mellette méltó helyet foglalhat el Eckstein Ernőnek a Claudiusokról írt regénye, melynek cselekvénye a zsarnok és keresztényüldöző Domitianus uralkodása alatt játszódik le, a ki tudvalevőleg semmivel sem volt jobb Neronál. A regény központjában pedig Róma egyik leg hatalmasab családjá áll, a császári származású Claudiusok, a kiknek feje Titus Claudius Mucianus, mint Jupiter főpapja, a legfőbb állami méltóságot tölti be. Az ő családjából kerülnek ki a regény főszemélyei és a regény hősei: Jupiter főpapjának fia, Quintus, a kit magával ragad a kereszténység tana s a kit még apja tekintélyének nagy sulya sem bír meggaltalmazni attól, hogy mint keresztény vértanu kerüljön a cirikuszba. A hogy a szerző lefesti előttünk Róma haldokló pogány-kultúráját s a kereszténységnek akkoriban anarchistikusan tekintett egyenjogósítási tanait, melyen meghatja az olvasót s talán nem esalodunk, ha fölteszük, hogy Sienkiewicz e regény hatása alatt írta meg a Quo Vadist. Összehasonlítva a két képet, a melyeket a két író megfestett, — olykor szinte meglepő a nagy hasonlatosság; s mert Eckstein könyve jelent meg előbb, jogos is az föltevés.

204 szám. 903 kg.

Pályázati hirdetmény.

Dautova székhelyvel, Baracska, Báthmonostor, Béregh, Csataalja és Szántova községeket magában foglaló körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni öhajtóikat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzáam folyó évi márczius 25-ig nyújtsák be. A később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek. A körállatorvos javadalmazása 1200 kor. és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak. Baján, 1903. február 17-én.

Vojnits Máté, főszolgabíró.

Saját készítményű férfé- és gyermek-ruhák olcsó áron kaphatók
Oblát Henrik
szabóüzletében Zomborban.
Kossuth Lajos-utca, a Zombor és Vidéke nyomda helyisége mellett, a nagytözsde átellenében.

Hirdetések ***
o o o legolcsóbb árak mellett felvételnek o o o
lapunk kiadóhivatalában.

Schicht-Szappan
jegye:
Legjobb, legkiadósabb, és ezért legolcsóbb szappan. Ment minden ártalmas vegyülettől.
Mindenütt kapható!
Vásárlásnál arra ügyelni, hogy minden darab szappan a »Schicht« nevet és fenti védjegyek egyikét viselje.

Eredeti SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra és minden ipari célra.

Egyszerű kezelés! — Nagy tartósság! — Magas szolgáltatási képesség!
Ingyenes tanfolyamok a divatos műhímzés minden technikájában.
Electromotorok varrógépüzemhez minden nagyságban.
Hímzőselyem-raktár nagy színválasztékban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

TEMESVÁR 1891: ARANY ÉREM.
POZSONY 1899: EZÜST ÉREM.

PARIS 1900: „GRAND PRIX“

Figyelmeztetés! Eredeti Singer varrógépek csak a mi üzleteinkben kaphatók. Minden más varrógépüzlet által Singer

megjelöléssel áruba bocsátott gép, egyik elavult rendszerű gépünk utánzata amely újabb rendszerű családi varrógépeinket szerkezet, szolgáltatási képesség és tartósság tekintetében utól nem éri!

SZEGED, Feketesandor-utca 17.

• • Ertesítés. • •

Ahúlrótt tisztelettel értesítem a nagyerdemű közönséget, hogy Zomborban, Kossuth Lajos-utca, a nagy dohánytőzsde mellett

Vrabely József fodrász-üzletét

átvettem és azt saját nevem alatt tovább folytatom.

Amidőn ezt a nagyerdemű közönség tudomására adom, egyben szíves pártfogásukat kérem és magamat szíves jóindulataikba ajánlván, maradok

Zombor, 1903. évi február hó 26-án

kiváló tisztelettel
Probojosevits Alajos,
fodrász.

Kiadó lakás.

Bánát városrészben, kőhári-utca 271. szám alatt egy utcai lakás, mely áll 2 szobából, 1 udvari szobából, ésart folyósótól és hozzátartozó mellékhelyiségekből folyó évi május hó 1-től, bére adandó. A megye házhöz igen közel van; megnézhető bármely időben és bővebb felvilágosítással szolgál

Parosetiich Mátvás kalapos-mester (a házban).

• • Igen fontos • • gyomor bajosoknak.

Etvágytalanság, gyomor bajok, rosszul lét, fejfájások rossz emésztés következtében, gyomorgyengeség, emésztési zavarok stb. — Azonnal eltávolítják az ismeretes **Brady-féle mariaczellű gyomoreszettek**. Minden gyógyszerárban kapható. Sok ezer köszönet- és elismerőlevelek: Ara egy üvegnak használatai utasítással 80 fill., duplaüveg 1 k. 40 fill.

Ahol nem kapható, küldi a központi raktár: Carl Brady, Apotheke, „zum König von Ungarn,“ Wien I. Fleischmarkt 1, 6 kis üveget 5 koronával, 3 nagy üveget 4 kor. 50 fill.

Hamisításoktól óvakodjunk, avatódí Mariaczellű gyomoreszettek vedjegy és aláírással **Brady** vannak ellátva.

Arra figyelni, hogy a régi hírneves valódi Brady-féle mariaczellű gyomoreszettek üvege 80 fill., duplaüvege 1 k. 40 fill.érbe kerül, a nem valódiak pedig, utánzottak és hasznolatlanok olcsóbb áron 70 fill.élel átutaltanak.

Clayton & Shuttleworth
munkázásig gégyárosok © Budapest vasszi-kört 68. sz. által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobile és gőzcsepítő-gép-készletek továbbá **Isztergő-csúszó, tisztító-csúszók, aratógépek, szénkegyelőzők, aprítók.**

Columbia-Drill
legjobb sörtyégépek, szeszkavágók, rézvágók, kunkortéka-morzsolók, daráló, nyel-malmok, egyetemes asztal-ékek.

1- és 3-vasúti és, és minden egyéb gazdasági gépek.

Köszönettel köszönetek kéne a nagy közönségnek a hűségükért és bizalmukért.

Lincolni törzsgyárunk a világ legrészletesebb locomobil- és csepítő-gép gyára.

Fernolendit

ezipőfénymáz legjobb fénymáz a viágon és kenőcs világos czipőknek a legszebb fény adják és a bőrt ta tóssa teszik. Régi vagy foltos sárga vagy barna bőrből való czipő „Lyo-in“ (pompafénymáz) egész uj színt kapnak.

Allapítaltott 1832. Gyáriraktár BÉCS I. Schulerstrasse 21.

Mindenhol kapható.

Csepítő-garnitúrák és mindennemű mezőgazdasági gépek szakszerű javítását elvállalja

Molitor A. utóda

KOGLER KÁROLY

Üntöde és gégyár.

ZOMBOR, Apatini-utca 6. szám.

Biesolt és Locke, szászországi varrógépgyár képviselője és raktára.